

Sygn. akt V KZ 78/19

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **M. G.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 30 stycznia 2020 r.

zażalenia skazanego na zarządzenie Sędziego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 31 października 2019 r. o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Z. , sygn. akt II K (...)

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł :

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 28 maja 2019 r. (data nadania pisma w administracji Zakładu Karnego w G.) M. G. wniósł o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Z. , sygn. akt II K (...), a w dniu 29 sierpnia 2019 r. zwrócił się do Sądu o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania w sprawie.

Postanowieniem z dnia 15 października 2019 r., sygn. akt II AKo (...), Sąd Apelacyjny w (...) nie uwzględnił wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu wobec ustalenia, że skazany otrzymuje regularne wpływy środków, a stan jego środków wynosi 4.937,41 zł, a zatem nie zostały spełnione przesłanki, o których mowa w art. 78 § 1 k.p.k. Wobec powyższego rozstrzygnięcia wezwano go do uzupełnienia w terminie 7 dni braku formalnego wniosku o wznowienie poprzez jego sporządzenie i

podpisanie przez adwokata lub radcę prawnego ustanowionego z wyboru. Wezwanie to M. G. otrzymał w dniu 18 października 2019 r.

Wobec nieusunięcia przez skazanego braku formalnego wniosku i nieprzedłożenia wniosku sporządzonego przez podmiot profesjonalny (adwokata lub radcę prawnego), zarządzeniem z dnia 31 października 2019 r., sygn. akt II AKo (...), upoważniony Sędzia II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) odmówił przyjęcia osobistego wniosku skazanego M. G. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Z. , sygn. akt II K (...).

Odpis powyższego zarządzenia wraz z pouczeniem o możliwości i terminie jego zaskarżenia został doręczony skazanemu w dniu 5 listopada 2019 r.

W dniu 8 listopada 2019 r. skazany M. G. skierował do Sądu Najwyższego zażalenie na powyższe zarządzenie. W uzasadnieniu wskazał, że jest osobą bezdomną, nieposiadającą rodziny ani innych osób bliskich, utrzymującą się przed osadzeniem w zakładzie karnym z renty socjalnej, a aktualnie - od 28 sierpnia 2013 r.- pozbawioną wolności. Skazany wskazał nadto, że z uwagi na stan zdrowia, nie jest w stanie podjąć pracy w jednostce penitencjarnej, nie posiada żadnego majątku, a środkami, które zgromadził w zakładzie karnym, nie może dysponować.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie skazanego nie jest zasadne i nie mogło zostać uwzględnione.

Na wstępie przypomnieć należy, że art. 545 § 2 k.p.k. stanowi, iż jeśli wniosek o wznowienie postępowania nie pochodzi od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego. W doktrynie oraz orzecznictwie obowiązek ten określany jest powszechnie jako przymus adwokacki, chodzi bowiem o to, by przedmiotowy wniosek opracował podmiot fachowy. Użyte w tym przepisie sformułowanie "powinien" jest równoznaczne z bezwzględną koniecznością realizacji nakazu w nim zawartego. Złożenie wniosku o wznowienie postępowania sporządzonego osobiście przez samego wnioskodawcę (skazanego, ukaranego, podejrzanego), jest czynnością prawnie bezskuteczną (zob. T. Grzegorzczuk. Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Warszawa 2008, s. 1153; postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 lutego 2018 r, III KZ 69/17, z dnia 13 września 2012 r., III KZ 67/12, Lex Nr 1220908; z dnia 21 listopada

2012 r., IV KZ 65/12, Lex Nr 1228644; z dnia 30 września 1996 r., V KZ 47/96, OSNKW 1996, Nr 11 - 12, poz. 88).

W przedmiotowej sprawie skazany M. G. nie był uprawniony do sporządzenia osobiście wniosku o wznowienie postępowania. Wobec nieuwzględnienia jego wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu celem sporządzenia i podpisania tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia, został on wezwany, w trybie art. 120 § 1 k.p.k., do uzupełnienia braku formalnego wniosku poprzez jego sporządzenie i podpisanie przez adwokata lub radcę prawnego z wyboru, w terminie 7 dni. Ponieważ skazany, mimo wezwania, nie usunął braku formalnego, wydanie zaskarżonego zarządzenia było konieczne i w pełni prawidłowe.

Jednocześnie wskazać należy, że termin 7-dniowy, wynikający z art. 120 § 1 k.p.k., nie może zostać skrócony lub przedłużony zarządzeniem organu procesowego. Liczyć należy go od dnia doręczenia wnoszącemu pismo wezwania do uzupełnienia braku. Termin ten nie ma charakteru zawitego, a więc nie podlega przywróceniu (zob. post. SN z 6.4.2006 r., II KZ 12/06, LEX nr 182952; post. SN z 10.4.2006 r., IV KZ 13/06, OSNKW-R 2006, poz. 805). Skuteczne usunięcie braku formalnego pisma procesowego w sytuacji, gdy wnoszący to pismo został już do tego wezwany, jest możliwe tylko i wyłącznie w trybie art. 120 k.p.k. Nie ma możliwości uczynienia tego później, np. w zażaleniu na zarządzenie o odmowie przyjęcia środka odwoławczego (zob. post. SN z 22.9.2006 r., V KZ 35/06, OSNKW-R 2006, poz. 1804).

Należy jednak zauważyć, że złożenie wniosku o wznowienie postępowania na korzyść skazanego nie jest ograniczone żadnym terminem. Zatem może on uczynić to po zebraniu odpowiednich środków i zleceniu sporządzenia wniosku ustanowionemu przez siebie adwokatowi lub radcy prawnemu, o ile obrońca ten uzna, że powody do wznowienia rzeczywiście na gruncie przedmiotowej sprawy istnieją.

Z uwagi na powyższe, wobec nieuzupełnienia przez M. G. braku formalnego i nieprzedłożenia wniosku o wznowienie postępowania sporządzonego i podpisanego przez podmiot profesjonalny, zaskarżone zarządzenie o odmowie przyjęcia osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania w sprawie

zakończoną wyrokiem Sądu Okręgowego w Z. , sygn. akt II K (...), jest w pełni zasadne.

Z tego względu Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.